

Υπόθεση C-349/24 [Nuratau] ⁱ

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

13 Μαΐου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Krajský soud v Brně (Τσεχική Δημοκρατία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

9 Μαΐου 2024

Προσφεύγων:

A.B.

Καθού:

Ministerstvo vnitra, odbor asileoné a migrační politiky

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Η υπόθεση της κύριας δίκης αφορά προσφυγή ασκηθείσα από τον A.B., υπήκοο Ουζμπεκιστάν, με αίτημα την ακύρωση αποφάσεως του Ministerstvo vnitra, Odbor azyzyloné a migrační politiky (Υπουργείου Εσωτερικών, τμήμα ασύλου και μεταναστευτικής πολιτικής, Τσεχική Δημοκρατία) (στο εξής: καθού), της 9ης Νοεμβρίου 2023, με την οποία απορρίφθηκε αίτησή του για χορήγηση διεθνούς προστασίας.

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Το αιτούν δικαστήριο ζητεί από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει το άρθρο 3 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ ¹.

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

¹ Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται

Προδικαστικό ερώτημα

«Έχει το άρθρο 3 της οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιτύπωση), την έννοια ότι μπορεί να θεωρηθεί ευνοϊκότερη διάταξη για τον καθορισμό του ποιος δικαιούται να θεωρηθεί πρόσωπο που δικαιούται επικουρική προστασία, κατά την έννοια της εν λόγω διατάξεως, ρύθμιση κράτους μέλους η οποία καθιστά δυνατή τη χορήγηση επικουρικής προστασίας σε αιτούντα διεθνή προστασία ακόμη και όταν υφίσταται πραγματικός κίνδυνος σοβαρής βλάβης που δεν προβλέπεται στο άρθρο 15 της εν λόγω οδηγίας, συνιστάμενης στην επιβολή στον αιτούντα διεθνή προστασία της υποχρέωσης να αποχωρήσει από το κράτος μέλος, αντιθέτως προς τις διεθνείς υποχρεώσεις του οικείου κράτους μέλους, υπό την προϋπόθεση ταυτοχρόνως ότι η εν λόγω αντίθεση προς τις διεθνείς υποχρεώσεις του κράτους μέλους αφορά την κατάσταση στη χώρα καταγωγής του αιτούντος διεθνή προστασία;»

Σχετικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης και του διεθνούς δικαίου

Άρθρο 7 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).

Αιτιολογικές σκέψεις 2, 10, 12, 13, 14, 15 και 34, καθώς και άρθρο 2, στοιχείο στ', και άρθρα 3, 15 και 18 της οδηγίας 2011/95.

Άρθρο 8 της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών (στο εξής: ΕΣΔΑ).

Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου

Κατά το άρθρο 91, παράγραφος 1, στοιχείο b, του *zákon č. 325/1999 Sb.*, ο *azylu* (νόμου 325/1999 περί ασύλου, στο εξής: νόμος περί ασύλου), όπως ίσχυε από την 1η Ιανουαρίου 2000 έως τις 31 Αυγούστου 2006, η υποχρέωση παύσεως της παραμονής δεν ισχύει όταν τούτο αντιβαίνει στις διεθνείς υποχρεώσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας.

Το άρθρο 14a, παράγραφος 1, του νόμου περί ασύλου, όπως ίσχυε από την 1η Σεπτεμβρίου 2006 έως τις 30 Ιουνίου 2023 όριζε ότι επικουρική προστασία χορηγείται σε αλλοδαπό ο οποίος δεν πληροί τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση ασύλου, εφόσον αποδεικνύεται, στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης διεθνούς προστασίας, ότι υφίσταται βάσιμος φόβος ότι, σε περίπτωση επαναπροώθησεως

επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (ΕΕ 2011, L 337, σ. 9-διορθωτικό ΕΕ 2017, L 167, σ. 58) (στο εξής: οδηγία 2011/95).

του αλλοδαπού στη χώρα της ιθαγένειάς του, θα διέτρεχε πραγματικό κίνδυνο να υποστεί σοβαρή βλάβη, λόγω δε του κινδύνου αυτού, δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να θέσει εαυτόν υπό την προστασία της χώρας της οποίας είναι υπήκοος. Το άρθρο 14α, παράγραφος 2, του νόμου περί ασύλου, όπως τροποποιήθηκε, όριζε ότι ως σοβαρή βλάβη κατά την έννοια του νόμου νοούνται: α) η καταδίκη σε θανατική ποινή ή η εκτέλεσή της, β) τα βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος διεθνή προστασία, γ) η σοβαρή απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης, ή δ) η κατάσταση στην οποία η επιβολή στον αλλοδαπό της υποχρέωσης αποχώρησης από την επικράτεια αντιβαίνει στις διεθνείς υποχρεώσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας.

Στην αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου, με το οποίο προστέθηκε στον νόμο περί ασύλου το άρθρο 14α, επισημαίνονται τα εξής: η εν λόγω διάταξη αντικαθιστά τον θεσμό της πρόβλεψης κωλυμάτων για την επιβολή σε αλλοδαπό της υποχρέωσης αποχώρησης από την επικράτεια, όπως οριζόταν στο άρθρο 91 του νόμου περί ασύλου. Ως εκ τούτου, πέραν του πλαισίου της οδηγίας 2004/83², στον ορισμό της σοβαρής βλάβης προστίθεται ότι ως τέτοια βλάβη θεωρείται και η κατάσταση στην οποία δεν θα ήταν δυνατόν να επιβληθεί στον αλλοδαπό η υποχρέωση να αποχωρήσει από την επικράτεια λόγω των υποχρεώσεων που απορρέουν από διεθνείς συμφωνίες με τις οποίες δεσμεύεται η Τσεχική Δημοκρατία (επί παραδείγματι όσον αφορά τον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής σύμφωνα με το άρθρο 8 της ΕΣΔΑ).

Το άρθρο 14α, παράγραφος 2, στοιχείο d, καταργήθηκε από την 1η Ιουλίου 2023.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Τον Απρίλιο του 2019, ο Α.Β. υπέβαλε αίτηση διεθνούς προστασίας, από την οποία προκύπτουν τα εξής: Ο Α.Β. αφίχθη στην Τσεχική Δημοκρατία τον Ιούλιο του 2006 και διέμεινε εκεί βάσει άδειας διαμονής για επαγγελματικούς λόγους. Τον Αύγουστο του 2018, ο Α.Β. υπέβαλε αίτηση παράτασης της άδειας διαμονής του, η οποία απορρίφθηκε. Το 2011 ή το 2012, τα ταξιδιωτικά έγγραφα και τα έγγραφα μόνιμης εγκατάστασης του Α.Β. φέρεται να εκλάπησαν. Ο Α.Β. επισκέφθηκε για τελευταία φορά το Ουζμπεκιστάν για διακοπές το 2008. Εκεί ζει ο αδελφός του, με τον οποίο, ωστόσο, δεν διατηρεί καμία επαφή. Αστυνομικοί στο Ουζμπεκιστάν σκότωσαν τον γιο του Α.Β., ενώ τον Δεκέμβριο του 2018 η σύζυγός του απεβίωσε στην Τσεχική Δημοκρατία. Ο Α.Β. προσκόμισε επίσης ιατρικό πιστοποιητικό από το οποίο προκύπτει ότι αντιμετωπίζει προβλήματα

² Προηγούμενος ίσχυε η οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για θέσπιση ελάχιστων απαιτήσεων για την αναγνώριση και το καθεστώς των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως προσφύγων ή ως προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας για άλλους λόγους (ΕΕ 2004, L 304, σ. 12· ειδική έκδοση 19/07, σ. 96) (στο εξής: οδηγία 2004/83).

ψυχικής υγείας. Όσον αφορά τους φόβους του να επιστρέψει, ο Α.Β. ανέφερε ότι φοβόταν ότι θα τον συλλάβει η αστυνομία στο αεροδρόμιο επειδή δεν ήταν δηλωμένος στην πρεσβεία, γεγονός για το οποίο θα μπορούσε να του επιβληθεί πρόστιμο ή να φυλακιστεί.

- 2 Με απόφαση που εκδόθηκε τον Φεβρουαρίου του 2020, το καθού αρνήθηκε να χορηγήσει στον Α.Β. διεθνή προστασία (στο εξής: πρώτη απόφαση του καθού). Το Krajský soud v Praze (περιφερειακό δικαστήριο Πράγας, Τσεχική Δημοκρατία) ακύρωσε την εν λόγω απόφαση με απόφαση της 17ης Ιουνίου 2021, με την αιτιολογία ότι αντέβαινε στο άρθρο 14α, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου. Ειδικότερα, το εν λόγω δικαστήριο, μεταξύ άλλων, προσήψε στο καθού ότι δεν είχε λάβει υπόψη τις πραγματικές περιστάσεις που αφορούσαν την οικογενειακή και ιδιωτική ζωή του Α.Β. και τους απορρέοντες από αυτές δεσμούς με την Τσεχική Δημοκρατία, την κατάσταση της υγείας του και τη δολοφονία του γιου του.
- 3 Με απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2022, το καθού αρνήθηκε εκ νέου να χορηγήσει στον Α.Β. διεθνή προστασία (στο εξής: δεύτερη απόφαση του καθού). Το καθού επισήμανε, ειδικότερα, ότι, στην περίπτωση του Α.Β., δεν πληρούται η προϋπόθεση για τη χορήγηση επικουρικής προστασίας δυνάμει του άρθρου 14α, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου, δεδομένου ότι από τα διαπιστωθέντα πραγματικά περιστατικά δεν προκύπτει ότι είχε αναπτύξει ισχυρούς κοινωνικούς ή ιδιωτικούς δεσμούς με την Τσεχική Δημοκρατία.
- 4 Η δεύτερη απόφαση του καθού ακυρώθηκε με απόφαση του Krajský soud v Brně (περιφερειακού δικαστηρίου του Βrno, Τσεχική Δημοκρατία) της 17ης Μαΐου 2023, για τον λόγο ότι εξακολουθούσε να μην ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του άρθρου 14α, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου. Το εν λόγω δικαστήριο προσήψε στο καθού ότι είχε λάβει υπόψη του κυρίως πραγματικά περιστατικά που λειτουργούσαν εις βάρος του Α.Β. (ήτοι, ότι δεν διέθετε κατοικία, ότι δεν είχε νομιμοποιήσει την παράνομη παραμονή του και ότι είχε περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στο Ουζμπεκιστάν), παρά το γεγονός ότι ο Α.Β. είχε προβάλει μια σειρά πραγματικών περιστατικών λόγω των οποίων θεωρούσε ότι το να του επιβληθεί η υποχρέωση να αποχωρήσει από την επικράτεια αποτελούσε δυσανάλογη επέμβαση στην ιδιωτική του ζωή. Στο πλαίσιο αυτό, ο Α.Β. επικαλέστηκε, μεταξύ άλλων, τη διάρκεια της παραμονής του στην Τσεχική Δημοκρατία, την ηλικία και τα προβλήματα υγείας του, την έλλειψη κοινωνικών και οικογενειακών δεσμών στο Ουζμπεκιστάν και τη γνώση της τσεχικής γλώσσας. Επιπλέον, το Krajský soud v Brně (περιφερειακό δικαστήριο του Βrno) έκρινε ότι το καθού όφειλε να έχει λάβει υπόψη του ολόκληρη την περίοδο της παραμονής του Α.Β. στην Τσεχική Δημοκρατία και όχι μόνον την περίοδο αμέσως πριν από την έκδοση της αποφάσεως. Πράγματι, στο παρελθόν, ο Α.Β. διέθετε τόσο διαμέρισμα όσο και εργασία, ενώ, κατά το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου παραμονής του στην Τσεχική Δημοκρατία, διέθετε έγκυρη άδεια παραμονής. Το Krajský soud v Brně (περιφερειακό δικαστήριο του Βrno) προσέθεσε ότι, προκειμένου να εκτιμηθεί ορθώς η ισχύς των κοινωνικών δεσμών του Α.Β. με την Τσεχική Δημοκρατία, το καθού όφειλε να έχει συλλέξει

από αυτόν πολύ περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την ιδιωτική του ζωή και να έχει λάβει γνώση του ιστορικού μετανάστευσής του.

- 5 Με απόφαση της 9ης Νοεμβρίου 2023, η οποία αποτελεί το αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, το καθού αρνήθηκε εκ νέου να χορηγήσει διεθνή προστασία στον Α.Β. (στο εξής: τρίτη απόφαση του καθού). Το καθού διαπίστωσε, ιδίως βάσει προσωπικής εξέτασης κατά την οποία ο Α.Β. περιέγραψε λεπτομερώς την ιδιωτική του ζωή, ότι ο τελευταίος δεν διατηρούσε ισχυρούς κοινωνικούς ή οικογενειακούς δεσμούς στην Τσεχική Δημοκρατία. Το συμπέρασμα αυτό ενισχύεται επίσης από τη δήλωση του Α.Β. σχετικά με τα λείψανα της συζύγου του, την ύπαρξη των οποίων τα περιφερειακά δικαστήρια είχαν αναγνωρίσει στις προηγούμενες δίκες ως πιθανό οικογενειακό δεσμό με την Τσεχική Δημοκρατία. Ο Α.Β. δεν γνωρίζει πού βρίσκεται η λειψανοθήκη που περιέχει τα λείψανα της συζύγου του ούτε την έχει παραλάβει ακόμη και μετά τη λήψη των οικείων επίσημων εγγράφων το 2019. Τέλος, το καθού έκρινε ότι ούτε η κατάσταση της υγείας του Α.Β. συνιστούσε λόγο για τη χορήγηση επικουρικής προστασίας δυνάμει του άρθρου 14α, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου.
- 6 Με την προσφυγή του κατά της τρίτης αποφάσεως του καθού, ο Α.Β. προέβαλε ότι το καθού δεν είχε πραγματοποιήσει συνολική εκτίμηση της ιδιωτικής και οικογενειακής του ζωής και των πραγματικών περιστατικών που συνηγορούσαν υπέρ της χορηγήσεως διεθνούς προστασίας, ιδίως λόγω της επέμβασης στην ιδιωτική του ζωή. Το καθού έλαβε ως βάση της εκτιμήσεώς του την περίοδο πριν από την έκδοση της αποφάσεως χωρίς να λάβει υπόψη την προηγούμενη πολυετή παραμονή του Α.Β. [στην Τσεχική Δημοκρατία], κατά τη διάρκεια της οποίας αυτός διέθετε τόσο εργασία όσο και διαμέρισμα και είχε ενταχθεί σε επαρκή βαθμό στην τσεχική κοινωνία. Επίσης, το καθού δεν είχε λάβει υπόψη, μεταξύ άλλων, το γεγονός ότι ο Α.Β. έπασχε από ασθένεια και είχε ήδη συμπληρώσει την ηλικία συνταξιοδότησης.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της διατάξεως περί παραπομπής

- 7 Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί αν το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται στην εκ μέρους κράτους μέλους ρύθμιση της επικουρικής προστασίας στο εθνικό του δίκαιο κατά τρόπον ώστε, πέραν του καταλόγου των περιπτώσεων σοβαρής βλάβης του άρθρου 15, στοιχεία α' έως γ', της οδηγίας 2011/95, η χορήγησή της να εξαρτάται από μια επιπλέον περίπτωση σοβαρής βλάβης η οποία συνίσταται στο γεγονός ότι η επιβολή σε αιτούντα διεθνή προστασία της υποχρεώσεως να αποχωρήσει από την εθνική επικράτεια αντίκειται στις διεθνείς υποχρεώσεις του οικείου κράτους μέλους, εφόσον η αντίθεση αυτή αφορά την κατάσταση στη χώρα καταγωγής εν λόγω προσώπου. Ειδικότερα, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν μια τέτοια ρύθμιση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ευνοϊκότερη διάταξη κατά την έννοια του άρθρου 3 της οδηγίας 2011/95.

- 8 Πρώτον, το αιτούν δικαστήριο παρέπεμψε στη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 3 της οδηγίας 2011/95.
- 9 Το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει ότι δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/95 πρόσωπο η παραμονή του οποίου στο έδαφος των κρατών μελών επιτρέπεται όχι για λόγους οφειλόμενους στην ανάγκη διεθνούς προστασίας, αλλά βάσει διακριτικής ευχέρειας για λόγους συμπόνιας ή για ανθρωπιστικούς λόγους [σημείωση του μεταφραστή: στην τσεχική έκδοση αντί για «συμπόνια» αναφέρεται «οικογενειακοί λόγοι»]³. Εν συνεχεία, το αιτούν δικαστήριο παρέπεμψε στην απόφαση Β. και D., από την οποία προκύπτει ότι εθνική ρύθμιση η οποία παρέχει δικαίωμα ασύλου σε πρόσωπο του οποίου η υπαγωγή στο καθεστώς του πρόσφυγα έχει αποκλεισθεί βάσει λόγου αποκλεισμού προβλεπόμενου στην οδηγία 2004/83 είναι ασυμβίβαστη με την εν λόγω οδηγία. Εντούτοις, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν άσυλο στο εν λόγω πρόσωπο βάσει του εθνικού τους δικαίου, υπό τον όρο ότι αυτή η άλλη μορφή προστασίας δεν ενέχει κίνδυνο συγχύσεως με το καθεστώς του πρόσφυγα κατά την έννοια της οδηγίας 2004/83.
- 10 Με την απόφαση M’Bodj, το Δικαστήριο έκρινε ότι θα ήταν αντίθετη στην όλη οικονομία και τους σκοπούς της οδηγίας 2004/83 η χορήγηση των καθεστώτων που αυτή προβλέπει σε υπηκόους τρίτων χωρών ευρισκόμενους σε καταστάσεις που ουδόλως σχετίζονται με τον λόγο υπάρξεως της διεθνούς προστασίας. Επομένως, εθνική ρύθμιση που παρέχει, στο πλαίσιο της επικουρικής προστασίας, το δικαίωμα διαμονής στο έδαφος κράτους μέλους σε πάσχοντα σοβαρή ασθένεια που δεν έτυχε κατάλληλης θεραπευτικής αγωγής στη χώρα καταγωγής του δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ευνοϊκότερη διάταξη υπό την έννοια του άρθρου 3 της εν λόγω οδηγίας⁴.
- 11 Με την απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2018, Ahmedbekova (C-652/16, EU:C:2018:801), (στο εξής: απόφαση Ahmedbekova), το Δικαστήριο, επικαλούμενο το άρθρο 23 της οδηγίας 2011/95, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, δυνάμει του άρθρου 3 της οδηγίας αυτής, ένα κράτος μέλος δύναται να προβλέπει ότι, σε περίπτωση χορήγησης, στο πλαίσιο του θεσπιζόμενου από την εν λόγω οδηγία συστήματος, διεθνούς προστασίας σε μέλος οικογένειας, η προστασία αυτή μπορεί να επεκταθεί και σε άλλα μέλη της οικογένειας αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέλη αυτά δεν εμπίπτουν στους λόγους αποκλεισμού και ότι η

³ Βλ. αιτιολογική σκέψη 15 της οδηγίας 2011/95 και τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 9ης Νοεμβρίου 2010, Β. και D. (C-57/09 και C-101/09, ECLI:EU:C:2010:661) (στο εξής: απόφαση Β. και D.) και της 18ης Δεκεμβρίου 2014, M’Bodj (C-542/13, ECLI:EU:C:2014:2452) (στο εξής: απόφαση M’Bodj), οι οποίες αφορούν την οδηγία 2004/83.

⁴ Το Δικαστήριο κατέληξε επίσης στο ίδιο συμπέρασμα στην απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Abdida (C-562/13, ECLI:EU:C:2014:2453), (στο εξής: απόφαση Abdida).

κατάστασή τους σχετίζεται, λόγω της ανάγκης διατήρησης της οικογενειακής ενότητας, με τη λογική της διεθνούς προστασίας⁵.

- 12 Επιπλέον, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε ότι οι αρχές που απορρέουν από την προμνημονευθείσα νομολογία συνοψίζονται σε μελέτη της νομολογίας των δικαστηρίων που εκπονήθηκε υπό την καθοδήγηση του Ευρωπαϊκού τμήματος της Διεθνούς Ένωσης Δικαστών για τους Πρόσφυγες (IARMJ) και δημοσιεύθηκε από τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το Άσυλο (EUAA) σχετικά με τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τα ως άνω συμπεράσματα.
- 13 Οι εθνικές ρυθμίσεις μπορούν να παρέχουν δικαίωμα ασύλου σε πρόσωπα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/95, αλλά πρέπει να πραγματοποιείται διάκριση μεταξύ εθνικής και διεθνούς προστασίας δυνάμει της εν λόγω οδηγίας. Η εν λόγω διεθνής προστασία απαιτεί να μπορεί να προσδιοριστεί η πηγή της δίωξης ή της σοβαρής βλάβης. Επιπλέον, η κατάσταση προσώπου το οποίο έχει βιώσει κάποιο τραυματικό γεγονός στη χώρα καταγωγής του, το οποίο δεν σχετίζεται με τρέχοντα φόβο δίωξης ή τρέχοντα πραγματικό κίνδυνο σοβαρής βλάβης, κατά πάσα πιθανότητα δεν θα εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2011/95. Στην περίπτωση αυτή, επιστρατεύεται η προστασία βάσει διακριτικής ευχέρειας για λόγους συμπόνιας ή για ανθρωπιστικούς λόγους. Αντιθέτως, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 της οδηγίας 2011/95 το καθεστώς πρόσφυγα ή το καθεστώς επικουρικής προστασίας που χορηγείται στα μέλη της οικογένειας προσώπου στο οποίο έχει χορηγηθεί το καθεστώς αυτό δυνάμει της εν λόγω οδηγίας. Ωστόσο, το Δικαστήριο δεν έχει ακόμη αποφανθεί οριστικά επί του πότε ευνοϊκότερες διατάξεις εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, ιδίως όσον αφορά ευνοϊκότερες διατάξεις για τον προσδιορισμό των προσώπων που μπορούν να αναγνωρισθούν ως πρόσφυγες ή ως πρόσωπα που χρήζουν επικουρικής προστασίας.
- 14 Τέλος, το αιτούν δικαστήριο παρέπεμψε στις προτάσεις του J. Richard de la Tour, της 12ης Μαΐου 2021, στην υπόθεση Bundesrepublik Deutschland (Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας) (C-91/20), στην οποία επισημαίνεται ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να κάνει χρήση «της ευχέρειας εκτιμήσεώς του για να προσδιορίσει κατά τρόπο διαφορετικό τις εν λόγω κοινές έννοιες και κοινά κριτήρια και για να θεσπίσει εθνική ρύθμιση δυνάμει της οποίας το καθεστώς πρόσφυγα ή το καθεστώς επικουρικής προστασίας μπορεί να χορηγείται και για άλλους λόγους εκτός από εκείνους που ρητώς προβλέπει η οδηγία 2011/95 [...]».
- 15 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες όσον αφορά το προμνημονευθέν άρθρο 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου, το οποίο, πέραν του καταλόγου των περιπτώσεων σοβαρής βλάβης του

⁵ Το εν λόγω συμπέρασμα επιβεβαιώθηκε από το Δικαστήριο στην απόφασή του της 9ης Νοεμβρίου 2021, Bundesrepublik Deutschland (Διατήρηση της οικογενειακής ενότητας), (C-91/20, ECLI:EU:C:2021:898) (στο εξής: απόφαση Bundesrepublik Deutschland).

άρθρου 15, στοιχεία α' έως γ', της οδηγίας 2011/95, προβλέπει μια ακόμη περίπτωση σοβαρής βλάβης, η οποία συνίσταται στην αντίθεση της επιβολής σε αλλοδαπό της υποχρέωσης να αποχωρήσει από την επικράτεια με τις διεθνείς δεσμεύσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας.

- 16 Η έννοια και ο σκοπός της εν λόγω εθνικής διατάξεως⁶ ήταν η αντικατάσταση του συγκεκριμένου κωλύματος στην επιβολή της υποχρέωσης αποχώρησης που προβλέπεται στο άρθρο 91, παράγραφος 1, στοιχείο b, του νόμου περί ασύλου και η αποτροπή παραβάσεων του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ στην περίπτωση αλλοδαπών στους οποίους δεν έχει χορηγηθεί άσυλο υπό οποιανδήποτε μορφή. Με τη θέσπιση του άρθρου 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, ο Τσέχος νομοθέτης αποφάσισε να εκπληρώσει τις θετικές υποχρεώσεις που υπέχει βάσει του ως άνω άρθρου της ΕΣΔΑ.
- 17 Κατά το παρελθόν, η εθνική νομολογία ερμήνευε το εν λόγω άρθρο 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, παγίως – λόγω για τη χορήγηση επικουρικής προστασίας θα μπορούσε ήδη να αποτελεί η αντίθεση και μόνον της επιβολής στον αιτούντα διεθνή προστασία της υποχρέωσης να αποχωρήσει από την επικράτεια της Τσεχίας με τις διεθνείς υποχρεώσεις του εν λόγω κράτους. Θα μπορούσε να πρόκειται για περίπτωση στην οποία ο αιτών είχε δημιουργήσει, στο έδαφος της Τσεχικής Δημοκρατίας, τέτοιους οικογενειακούς ή προσωπικούς δεσμούς, ώστε και μόνον η υποχρέωση να αποχωρήσει από την επικράτεια του εν λόγω κράτους μέλους θα συνιστούσε δυσανάλογη επέμβαση στην οικογενειακή ή ιδιωτική του ζωή.
- 18 Μετά την έκδοση της απόφασης M' Bodj, τα εθνικά δικαστήρια κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η εισαγωγή στο τσεχικό δίκαιο του άρθρου 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου αποτελούσε παραβίαση του δικαίου της Ένωσης. Ωστόσο, επρόκειτο για μια αντίθεση η οποία λειτουργούσε αποκλειστικώς υπέρ του αιτούντος διεθνή προστασία. Η οδηγία 2011/95 δεν θα μπορούσε να αναπτύσσει άμεσο αποτέλεσμα εις βάρος των ιδιωτών, οπότε ούτε οι διοικητικές αρχές ούτε τα διοικητικά δικαστήρια θα μπορούσαν να λαμβάνουν υπόψη τους την εν λόγω αντίθεση.
- 19 Ωστόσο, στις 15 Φεβρουαρίου 2024, το rozšířený Senát Nejvyšší správní soud (Τμήμα ευρείας συνθέσεως του Ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου, Τσεχική Δημοκρατία, στο εξής: τμήμα ευρείας συνθέσεως) εξέδωσε διάταξη με την οποία τροποποίησε την μέχρι τότε ερμηνεία του άρθρου 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, και ερμήνευσε το εν λόγω άρθρο δεχόμενο ότι η οδηγία 2011/95 αναπτύσσει έμμεσο αποτέλεσμα εις βάρος των αιτούντων διεθνή προστασία. Το τμήμα ευρείας συνθέσεως έκρινε ότι η εν λόγω μορφή επικουρικής προστασίας μπορεί να χορηγηθεί σε αλλοδαπό ο οποίος, σε περίπτωση αντίθεσης με τις διεθνείς

⁶ Βλ. παραπομπή στην αιτιολογική έκθεση του νομοσχεδίου με το οποίο προστέθηκε στον νόμο περί ασύλου το άρθρο 14a, το οποίο μνημονεύεται στο τμήμα της παρούσας σύνοψης το οποίο επιγράφεται «Σχετικές διατάξεις του εθνικού δικαίου».

υποχρεώσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας, κινδυνεύει να υποστεί σοβαρή βλάβη στη χώρα καταγωγής του και όχι στο κράτος μέλος υποδοχής.

- 20 Το τμήμα ευρείας συνθέσεως εκκινεί από την παραδοχή⁷ ότι μια εθνική νομοθετική διάταξη που θεσπίστηκε ειδικά για τη μεταφορά οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο πρέπει να ερμηνεύεται υπό το φως του γράμματος και του σκοπού της εν λόγω οδηγίας, καθώς και ότι το κράτος μέλος δικαιούται να εφαρμόζει την εν λόγω ερμηνεία και στους ιδιώτες⁸. Βάσει της νομολογίας του Δικαστηρίου⁹, το τμήμα ευρείας συνθέσεως κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το άρθρο 3 της οδηγίας 2011/95 απαγορεύει σε κράτος μέλος να θεσπίζει ή να διατηρεί σε ισχύ διατάξεις που χορηγούν επικουρική προστασία σε αλλοδαπούς οι οποίοι τελούν σε καταστάσεις που δεν έχουν καμία σχέση με τον λόγο υπάρξεως της διεθνούς προστασίας¹⁰. Ωστόσο, η ερμηνεία του άρθρου 14α, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου που γινόταν δεκτή προηγουμένως, κατά την οποία επικουρική προστασία μπορεί να χορηγηθεί αν η επιβολή και μόνον υποχρεώσεως αποχωρήσεως στον αιτούντα διεθνή προστασία αντίκειται στις διεθνείς υποχρεώσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας, δεν συνάδει με τον λόγο αυτόν, διότι δεν λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι η επικουρική προστασία αποσκοπεί, ως εκ της φύσεώς της, στην προστασία του αιτούντος από σοβαρή βλάβη που μπορεί να υποστεί στη χώρα καταγωγής του. Επομένως, κατά το τμήμα ευρείας συνθέσεως, η εν λόγω ερμηνεία αντίκειται προδήλως στο άρθρο 3 της οδηγίας 2011/95 και στη νομολογία του Δικαστηρίου.
- 21 Αντιθέτως, κατά το τμήμα ευρείας συνθέσεως, συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης το γεγονός ότι η επικουρική προστασία αφορά μόνον τη βλάβη στην οποία, λόγω της επιβολής υποχρεώσεως αποχωρήσεως από τη χώρα υποδοχής, εκτίθεται ο αιτών διεθνή προστασία στη χώρα καταγωγής του, ήτοι, όταν η αντίθεση με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας αφορά τη χώρα καταγωγής και όχι το κράτος μέλος υποδοχής. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί, επί παραδείγματι, αν ο αλλοδαπός, στη χώρα καταγωγής του, υποβλήθηκε σε παιδική εργασία, σε αναγκαστικό γάμο, του επιβλήθηκε καταδίκη για πράξη η οποία κατά τον χρόνο τελέσεώς της δεν αποτελούσε ποινικό αδίκημα, ή δεν του χορηγήθηκε ιατρική περιθαλψη παρά τον κίνδυνο πρόκλησης σοβαρής βλάβης στην υγεία του. Πράγματι, σε τέτοιες περιπτώσεις, ο αιτών διεθνή προστασία δεν θα μπορούσε να

⁷ Συναφώς, το τμήμα ευρείας συνθέσεως στηρίχθηκε στις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 10ης Απριλίου 1984, Von Colson (C-14/83, ECLI:EU:C:1984:153, σκέψη 26)· της 13ης Νοεμβρίου 1990, Marleasing (C-106/89, ECLI:EU:C:1990:395, σκέψη 8)· της 14ης Ιουλίου 1994, Faccini Dori (C-91/92, ECLI:EU:C:1994:292, σκέψη 26)· της 5ης Οκτωβρίου 2004, Pfeiffer κ.λπ. (C-397/01, EU:C:2004:584, σκέψεις 113 έως 116).

⁸ Βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 8ης Οκτωβρίου 1987, Kolpinghuis Nijmegen (80/86, ECLI:EU:C:1987:431, σκέψεις 12 έως 14)· και της 5ης Ιουλίου 2007, Kofoed (C-321/05, ECLI:EU:C:2007:408, σκέψη 45).

⁹ Ητοι, των αποφάσεων M'Bodj, Bundesrepublik Deutschland και Ahmedbekova.

¹⁰ Το τμήμα ευρείας συνθέσεως έκρινε ότι το εν λόγω ζήτημα είχε αποτελέσει αντικείμενο επαρκούς ερμηνείας («éclairé») και, ως εκ τούτου, δεν υπέβαλε προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο.

τύχει επικουρικής προστασίας δυνάμει του άρθρου 14a, παράγραφος 2, στοιχεία α έως ε, του νόμου περί ασύλου (τα οποία αντιστοιχούν στο άρθρο 15, στοιχεία α' έως γ', της οδηγίας 2011/95).

- 22 Τέλος, το τμήμα ευρείας συνθέσεως υπογράμμισε ότι θα ήταν ευκαταίρη ο Τσέχος νομοθέτης να λάβει σε μεγαλύτερο βαθμό υπόψη του και τις περιπτώσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ασύλου ή της επικουρικής προστασίας. Ωστόσο, δεν μπορεί να κάνει κάτι τέτοιο διευρύνοντας την επικουρική προστασία κατά τρόπο αντίθετο προς τον λόγο της ύπαρξής της. Πράγματι, η εν λόγω προστασία απορρέει από το δίκαιο της Ένωσης, το οποίο περιορίζει σημαντικά τον εθνικό νομοθέτη όσον αφορά τη μεταφορά της στην εσωτερική έννομη τάξη. Η προστασία κατά της επιβολής υποχρέωσης αποχώρησης από την επικράτεια αυτής καθεαυτής παρέχεται από τη διαδικασία επιβολής της υποχρέωσης αποχώρησης ή από τη διαδικασία απέλασης.
- 23 Εντούτοις, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες ως προς το αν η ερμηνεία του άρθρου 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου από το τμήμα ευρείας συνθέσεως συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης.
- 24 Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, πρώτον, ότι το τμήμα ευρείας συνθέσεως επικαλέστηκε τις αποφάσεις της Bundesrepublik Deutschland και Ahmedbekona ως παραδείγματα του γεγονότος ότι δεν αντιβαίνει στον λόγο ύπαρξης της διεθνούς προστασίας η αυτόματη αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα σε επίπεδο εθνικού δικαίου στα μέλη της οικογένειας προσώπου στο οποίο έχει χορηγηθεί το εν λόγω καθεστώς. Μολονότι το Δικαστήριο, με τις δύο αυτές αποφάσεις, πράγματι δέχθηκε ότι βάσει του άρθρου 3 της οδηγίας 2011/95 η διεθνής προστασία μπορεί να χορηγηθεί για οικογενειακούς λόγους, εντούτοις, κατά το αιτούν δικαστήριο, το έπραξε επειδή η υποχρέωση χορηγήσεως στα μέλη της οικογένειας δικαιούχου διεθνούς προστασίας κατ' ουσίαν παρόμοιου καθεστώτος επιβλήθηκε στα κράτη μέλη από την ίδια την οδηγία με το άρθρο 23 αυτής. Όσον αφορά τα εξωεδαφικά αποτελέσματα του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ¹¹ –τα οποία, κατά το τμήμα ευρείας συνθέσεως, αποτελούν τα μόνα δυνατά αποτελέσματα κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή του άρθρου 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d– η οδηγία 2011/95, δεν προβλέπει κάτι τέτοιο.
- 25 Κατ' αυτόν τον τρόπο, το αιτούν δικαστήριο συνήγαγε από τις αποφάσεις M'Bodj και Abdida ότι το Δικαστήριο είχε αποκλείσει, από το πλαίσιο της λογικής της διεθνούς προστασίας, την περίπτωση κατά την οποία ο αιτών διεθνή προστασία υφίσταται βλάβη¹² στη χώρα καταγωγής του. Κατά το αιτούν δικαστήριο, ούτε από τις αποφάσεις αυτές ούτε από τις αποφάσεις Bundesrepublik Deutschland και Ahmedbekona προκύπτει ότι ο περιορισμός του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου αποκλειστικά σε

¹¹ Είτε άλλη διάταξη της ΕΣΔΑ, με εξαίρεση τα άρθρα 2 και 3.

¹² Η ζημία συνίσταται, στις περιπτώσεις αυτές, στη μη κατάλληλη μεταχείριση στη χώρα καταγωγής.

εξωεδαφικές παραβάσεις του άρθρου 8 της ΕΣΔΑ (ή, ενδεχομένως, άλλων διατάξεων της ΕΣΔΑ) συνάδει με την οδηγία 2011/95. Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν, λαμβανομένων υπόψη των αποφάσεων M'Bodj και Abdida, εθνική διάταξη ερμηνευόμενη κατ' αυτόν τον τρόπο μπορεί να θεωρηθεί ως εθνική ρύθμιση που διασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων που απορρέουν από την ΕΣΔΑ, η οποία δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας.

- 26 Περαιτέρω, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι, κατ' αυτό, το άρθρο 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου αντιβαίνει στην οδηγία 2011/95. Η εν λόγω διάταξη συγγέει άνευ λόγου κανόνα ο οποίος στο παρελθόν νοείτο ως κώλυμα για την επιβολή της υποχρέωσης αποχώρησης από την επικράτεια με την επικουρική προστασία που προβλέπεται από το δίκαιο της Ένωσης. Μολονότι θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι, στην πραγματικότητα, η διάταξη αυτή ουδέποτε ρύθμιζε την επικουρική προστασία κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης και ότι, από ουσιαστικής απόψεως, περιορίζεται να αντικαταστήσει ένα κώλυμα στην επιβολή της υποχρέωσης αποχώρησης, εντούτοις στα δελτία ταυτότητας των προσώπων που απολαύουν επικουρικής προστασίας σύμφωνα με τη διάταξη αυτή δεν αναγράφεται ότι πρόκειται για θεσμό διαφορετικό από την επικουρική προστασία κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης, με αποτέλεσμα οι τελευταίοι να απολαύουν και σε άλλα κράτη μέλη όλων των δικαιωμάτων που απορρέουν από το εν λόγω καθεστώς¹³.
- 27 Όσον αφορά τα παραδείγματα στα οποία, κατά το τμήμα ευρείας συνθέσεως, θα μπορούσε να έχει εφαρμογή η ερμηνεία που δίδει στο άρθρο 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου, το αιτούν δικαστήριο επισήμανε ότι, σε πολλά από αυτά, ο αιτών διεθνή προστασία θα μπορούσε να δικαιούται να του χορηγηθεί το καθεστώς του πρόσφυγα ή το καθεστώς επικουρικής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο του άρθρου 15, στοιχείο β', της οδηγίας 2011/95. Ως εκ τούτου, το αιτούν δικαστήριο διατηρεί αμφιβολίες κατά πόσον οι περιπτώσεις σοβαρής βλάβης που προβλέπονται κατά τρόπον που υπερβαίνει την εν λόγω οδηγία και βασίζεται στην εξωεδαφική ισχύ οποιουδήποτε από τα άρθρα της ΕΣΔΑ (εξαιρουμένων των άρθρων 2 και 3) συνάδουν με την εν λόγω οδηγία.
- 28 Κατά το αιτούν δικαστήριο, θα ήταν καταλληλότερη μια προσέγγιση που θα αναγνώριζε το λεγόμενο αντίστροφο άμεσο κάθετο αποτέλεσμα της οδηγίας 2011/95. Από το άρθρο 3 της εν λόγω οδηγίας προκύπτει ότι οι ευνοϊκότερες εθνικές διατάξεις πρέπει να συνάδουν με αυτή. Το άρθρο 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου χορηγεί στους αλλοδαπούς το καθεστώς επικουρικής προστασίας και στις περιπτώσεις που το άρθρο 15 της οδηγίας αυτής δεν το προβλέπει. Επομένως, ο κανόνας του άρθρου 3, κατά τον οποίο τα κράτη μέλη δεν μπορούν να θεσπίζουν ευνοϊκότερες διατάξεις για τον καθορισμό των

¹³ Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο παρέπεμψε στην απόφαση B. και D., με την οποία το Δικαστήριο δέχθηκε τη χορήγηση ασύλου βάσει του εθνικού συνταγματικού δικαίου, αλλά ο οικείος θεσμός του εθνικού δικαίου διέφερε από εκείνον του δικαίου της Ένωσης από απόψεως τόσο ορολογίας όσο και λειτουργίας.

προσώπων που δικαιούνται επικουρική προστασία αν οι διατάξεις αυτές δεν συνάδουν με την εν λόγω οδηγία, έχει άμεση εφαρμογή. Εντούτοις, ο Τσέχος νομοθέτης παρέβη τον ως άνω κανόνα.

- 29 Μολονότι οι προϋποθέσεις για τη διαπίστωση του αμέσου αποτελέσματος της εν λόγω διατάξεως πληρούνται εν προκειμένω (ήτοι η σαφήνεια, ο ανεπιφύλακτος χαρακτήρας και η παρέλευση της προθεσμίας μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο), εντούτοις πρόκειται για άμεσο αποτέλεσμα που λειτουργεί κατά του ιδιώτη, κάτι το οποίο δεν επιτρέπεται, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου ¹⁴.
- 30 Ως εκ τούτου, αν το άρθρο 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης, τότε κατά το αιτούν δικαστήριο θα ήταν ορθό να υιοθετηθεί, η λύση που γινόταν δεκτή στην προγενέστερη νομολογία ¹⁵, κατά την οποία η εν λόγω αντίθεση δεν θα πρέπει να μπορεί να λειτουργεί εις βάρος των αιτούντων διεθνή προστασία.
- 31 Για τους λόγους που εκτίθενται ανωτέρω, το αιτούν δικαστήριο αποφάσισε να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο. Αν το Δικαστήριο κρίνει ότι το άρθρο 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης, το αιτούν δικαστήριο θα μπορεί να συνεχίσει να εφαρμόζει πλήρως τη διάταξη αυτή βάσει του αποκαλούμενου αντίστροφου κάθετου άμεσου αποτελέσματος της οδηγίας 2011/95. Κατά συνέπεια, οι νομικές απόψεις του Krajský soud v Praze (περιφερειακού δικαστηρίου Πράγας) και του Krajský soud v Brně (περιφερειακού δικαστηρίου Βrno) θα εξακολουθήσουν να ισχύουν, όπως και οι αντιρρήσεις τους κατά των προγενέστερων αποφάσεων του καθού, οι οποίες, κατά τα εν λόγω δικαστήρια, δεν είχαν εκτιμήσει επαρκώς αν ήταν συμβατή με τις διεθνείς υποχρεώσεις της Τσεχικής Δημοκρατίας η επέμβαση στην ιδιωτική ζωή του Α.Β. στο εν λόγω κράτος μέλος υποδοχής. Εν συνεχεία, το αιτούν δικαστήριο θα εξετάσει, επί της ουσίας, αν το καθού συμμορφώθηκε με τις εν λόγω νομικές απόψεις. Αν το Δικαστήριο καταλήξει στο αντίθετο συμπέρασμα, τούτο θα έχει άμεσο αντίκτυπο στο βάσιμο των αιτιάσεων του Α.Β., οι οποίες στηρίζονται ακριβώς στο άρθρο 14a, παράγραφος 2, στοιχείο d, του νόμου περί ασύλου.

¹⁴ Βλ. αποφάσεις του Δικαστηρίου της 5ης Ιουλίου 2007, Kofoed (C-321/05, ECLI:EU:C:2007:408, σκέψη 42)· της 8ης Οκτωβρίου 1987, Kolpinghuis Nijmegen (80/86, ECLI:EU:C:1987:431, σκέψεις 9 και 13)· της 11ης Ιουνίου 1987, Pretore di Salò κατά X (14/86, ECLI:EU:C:1987:275, σκέψεις 19 και 20)· της 26ης Σεπτεμβρίου 1996, Arcaro (C-168/95, ECLI:EU:C:1996:363, σκέψεις 36 και 37)· της 3ης Μαΐου 2005, Berlusconi κ.λπ. (C-387/02, C-391/02 και C-403/02, ECLI:EU:C:2005:270, σκέψεις 73 και 74)· και της 27ης Φεβρουαρίου 2014, OSA (C-351/12, ECLI:EU:C:2014:110, σκέψη 47).

¹⁵ Βλ. σκέψη 18 της παρούσας σύνοψης.